

גיליון 64

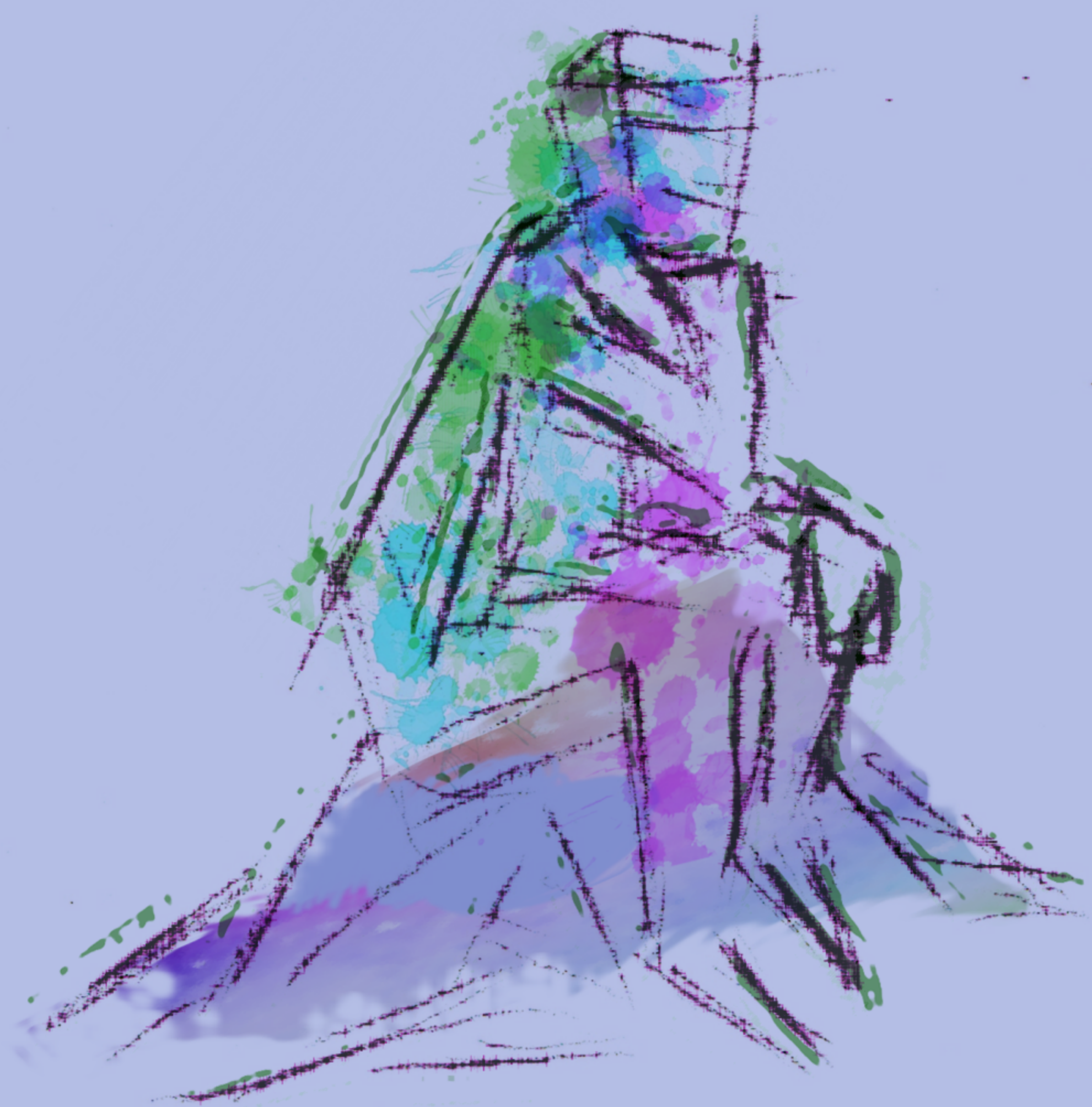
יוני 2020 • סיון ה'תש"ף

מוֹטִיב

על שם ליאורה דיין

ירחון בנושא שירה וספרות עברית

הַמְצֵאוֹת

שירלי אברמי
לוטם בוקס
רויטל גולדשמיד
אשר גל
שירלי חן
מירב טלאור
גולן עוז
נורית צדרבוים
רני רוזנטל
ארז שריג

גיליון 64 מתחיל...

מאז נברא האדם הוא לא מפסיק לברוא ולהמציא דברים.
המצאות קידמו את האנושות, אבל המצאות לפעמים גם הזיקו לה ואיימו על קיומה.

בגיליון זה תוכלו לקרוא שירים וסיפורים שעוסקים בדרך שבה ההמצאה משנה לטוב ולרע את החיים של המשתמשים בה, אבל גם של מי שהמציא אותה. תמצאו כאן יצירות וסיפורים שמספרים על ההצלחות והאכזבות במסע אל ההמצאה ועל התהליך הנפשי שעובר האדם הממציא.

את הרעיון לנושא הזה קיבלנו משיר גורדון, בתו של חבר המערכת רובי גורדון.

קריאה מהנה,

אלירן דיין, יאיר בן-חור, רובי גורדון

"בין שני הקטבים של השורש מ.צ.א, שנגזרתו האחת המציאות על המגבלות והאילוצים שלה ואילו נגזרתו השנייה ההמצאה ומה שעדיין איננו קיים ואינו כבול למציאות – בין שני הקטבים האלה אנחנו נעים".

עדנה אפק, חשיבה יצירתית: היבטים תחומיים, בין-תחומיים וא-תחומיים

ירחון "מוטיב" הוא כתב עת מקוון לעת עתה המתפרסם אחת לחודש. כל גיליון יעסוק בנושא שהמערכת תבחר, ויפורסמו בו עשר יצירות. העבודה בירחון מתבצעת בהתנדבות מלאה, אי לכך אין לצפות לתגמול כספי כלשהו על פרסום יצירות, לרבות לא לתמלוגים כלשהם; בשליחת יצירה לפרסום מאשר היוצר את אפשרות פרסומה בירחון, ולא יהיו ליוצר השגות או טענות באשר לפרסום או לאי-פרסום יצירתו בירחון.

ליאורה דיין ז"ל הייתה אוהבת אדם. אהבתה הגדולה ביותר הייתה למילה הכתובה ולקריאת ספרות ושירה, ואותם קראה עד סוף ימיה.

ירחון "מוטיב" נוסד לזכרה ונושא את שמה.

וּלְפָנַי שְׁנוּלְדָתִי כָּבֵר הַמְצֵאתִי אֶת הַמְּחָר
אֶת כָּל מָה שֶׁתָּם, אֶת הַיָּפֶה וְהַמְּנֹכַר
אֶת הַחֶשֶׁךְ וְהָאוֹר, אֵיךְ בְּכֹל לְהַצְלִיחַ לְבַעַר
אֵיךְ לְהַחְזִיק גְּפוּרָה אֶחָד נוֹדֵד
שֶׁיִּגְרֹשׁ אֶת כָּל מָה שֶׁגּוֹרֵם לִי לְהִרְגִישׁ בּוֹדֵד.

וּלְפָנַי הַכָּאֵב דְּמַעוֹת הַיָּזַע שֶׁיִּרְדוּ
רְסִיסִים שֶׁפָּצְעוּ, תַּחְבוּשׁוֹת שֶׁדָּמְמוּ
הַמְצֵאתִי אֶת הַיָּד שֶׁתֹּאחֲזוּ חֶזֶק
שֶׁתִּאָּטֵם כָּל פְּצַע, תִּגְדֵּל אֵיבָר מִחֶדֶשׁ
תִּזְכִּיר לִי שֶׁאֲנִי לֹא אָדָם חֲלָשׁ.

וּלְפָנַי שֶׁהִדַּף נִגְמַר וְשׁוֹרוֹת נוֹתְרוּ רַק מִסֵּפֶר
הַמְצֵאתִי יַעַט שְׁכוּתָב בְּלִי סוּף וּמוֹחַק מִחֶדֶשׁ
כְּאֵלוֹ הַסְּפוּר תְּלוּי רַק בְּאִישׁ שֶׁנִּכְבַּשׁ
יַעַט כְּזֶה שְׁכוּתָב לֵב חֶדֶשׁ בְּאַרְיֵזָה
שֶׁאוֹהֵב בְּלִי סוּף וְשׁוֹכַח סֵתֶם לְכָאֵב.

אולי

אחרי מותי כשינברו בין כתבי
אות אחר אות ימצאו לגלות
שהמצאתי שפה. שהפכתי מלות
לעשות בקן כרצוני בהרבה כבוד.
שעקרתי שרשי מלים להגות.
יצרתי הטיות הזויות בקן עסיס
של הגיון, וטעם שלא היה בו פגם.
מלה חדשה שישבה על בסיס איתן,
מלה שהיתה לי חדר דלת ומפתן.
המצאתי מלים. הפכתי בקן, הפלתי
לשון על לשון במלוא העז, לקשר
ולהדק חרוז. אחרי מותי, כשינברו
בין פתקים ושירים בכתב ובדפוס
יגלו ברית נכרתה בשפתי העברית
אשר תארתי ללא הסוס פאדמתי,
בה קשרתי מלה למלה כתפלה.

תוספים קלים לזמנים קשים

לויטמין סי

סחטו תפוז

ובמים חמים קצת לימון,

לויטמין די חפשו את השמש

ברחוב, בגינה, בחלון.

אוקסיטוצין חשוב. כשאסור לחבק

האמת שאפשר גם לבד

צריך לא לתר ולא לותר

כמו להתעטש למרפק.

במשך כל חודשי הקיץ שהה אחי על גג הבית ובנה עפיפון. הוא לא ירד אפילו לאכול.
כשהיה רעב הביאה לו אמי ארוחה והוא העלה אותה בסל קשור בחבל.

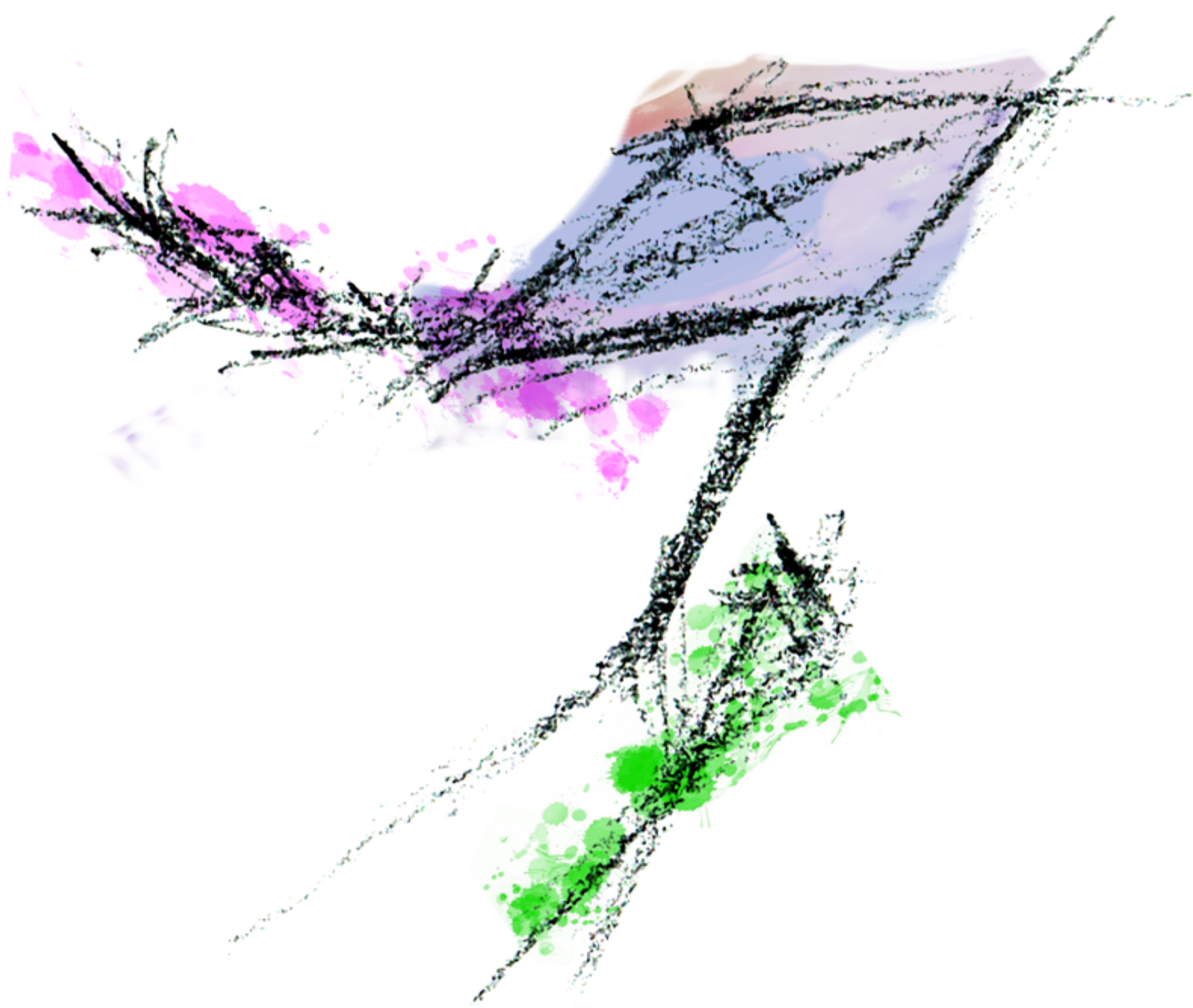
במשך היום בנה מתחת לסככה שהגנה עליו מהשמש הקופחת. בלילה ישן על מיטה
מתקפלת מחוץ לסככה והביט בכוכבים.

אחי אמר שהעפיפון יהיה הגדול בעולם. הוא יגיע לשמים וייגע בהם.

ואז יום אחד זה קרה. בבוקר עליתי לגג והעפיפון לא היה. העפתי מבט למעלה וראיתי אותו
משייט במרום כמו דרקון מעופף. זנבו היכה בכבדות באוויר כשטיפס לעבר השמש. מי
שהביט בו ראה את שבעת הצבעים שממנו נבנה. למרבה הפלא, אחי לא שהה באותו זמן על
הגג. הייתה שם פקעת גדולה של חבל שהלכה והתדלדלה ככל שהעפיפון הגביה עוף.

הבטתי בספינה השטה גבוה מעליי. על סיפונה היה שרוע אחי. הוא החזיק במוטות
המרכזיים שהיו בצורת צלב. העפיפון המשיך לעומק השמים וללבי החלה להתגנב חרדה.
מה יקרה לאחי בגבהים העצומים אם יגיע קרוב לאלוהים, יראה את פניו וימות. אני חייב
לשים לזה קץ. ירדתי בסולם והבאתי סכין מטבח. אחי הפך לנקודה קטנה בשמים ורק זנב
הדרקון הענק התנווד בשלוות מרומים. בלי לחשוב הרבה חתכתי את החבל. עוד כמה
שניות נסק העפיפון מעלה, ואחר ראיתי אותו הולך ומתרחק, הולך וצולל לעבר האופק.

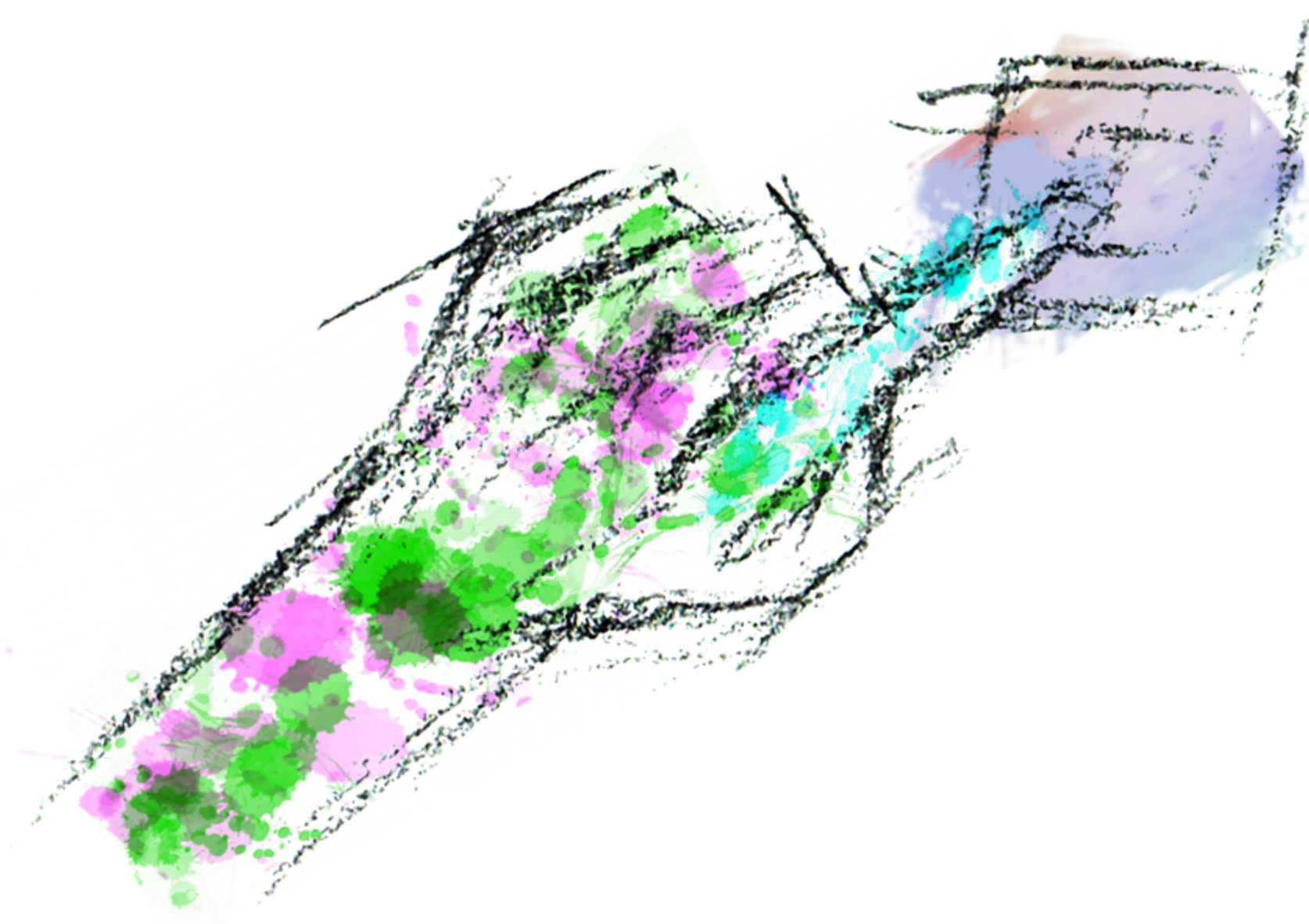
בצהריים עצרה משאית מחלק הביצים בפתח ביתנו והנהג צפר כמה פעמים. אבי ואמי יצאו
לקבל את פני אחי שישב על הרצפה בין שברי קליפות ושרידי העפיפון המרוסק. הם לא ידעו
היכן היה. לתומם סברו שהלך לחפש את העפיפון שנפל. הוא לא סיפר להם מה באמת קרה.
הוא לא העלה בדעתו לומר, שקטעתי את חלומו להגיע כמה שיותר קרוב לאלוהים. שגרמתי
לו לצנוח על גגה של משאית מחלק הביצים.

קצה נפשי
 בכבלי טעינה
 בטריות
 מצברים
 שהולכים אתך לכל מקום
 נאמנים כמו צל
 אך תמיד
 נשארים
 מאחור
 כשאתה על שארית
 חיים אחרונה
 האם לנתק את חבל
 הטבור
 את הכבל האחרון שקושר
 את חיי
 עם חיי
 בני עמי
 האם לתלות את
 החבל
 תלוייה על חוט דק אחרון
 בין שמים לארץ
 קצה נפשי.

קצה נפשי בחוטים
 בכבלי חשמל
 טלפונים
 מחשבים
 טלויזיה
 כבלים
 בחוטים לא מאריכים
 חיים
 מקצרים
 את שנותי
 קצה נפשי בקנים
 נמשכים
 נמתחים
 לעד
 ביני לבין
 הנכסף

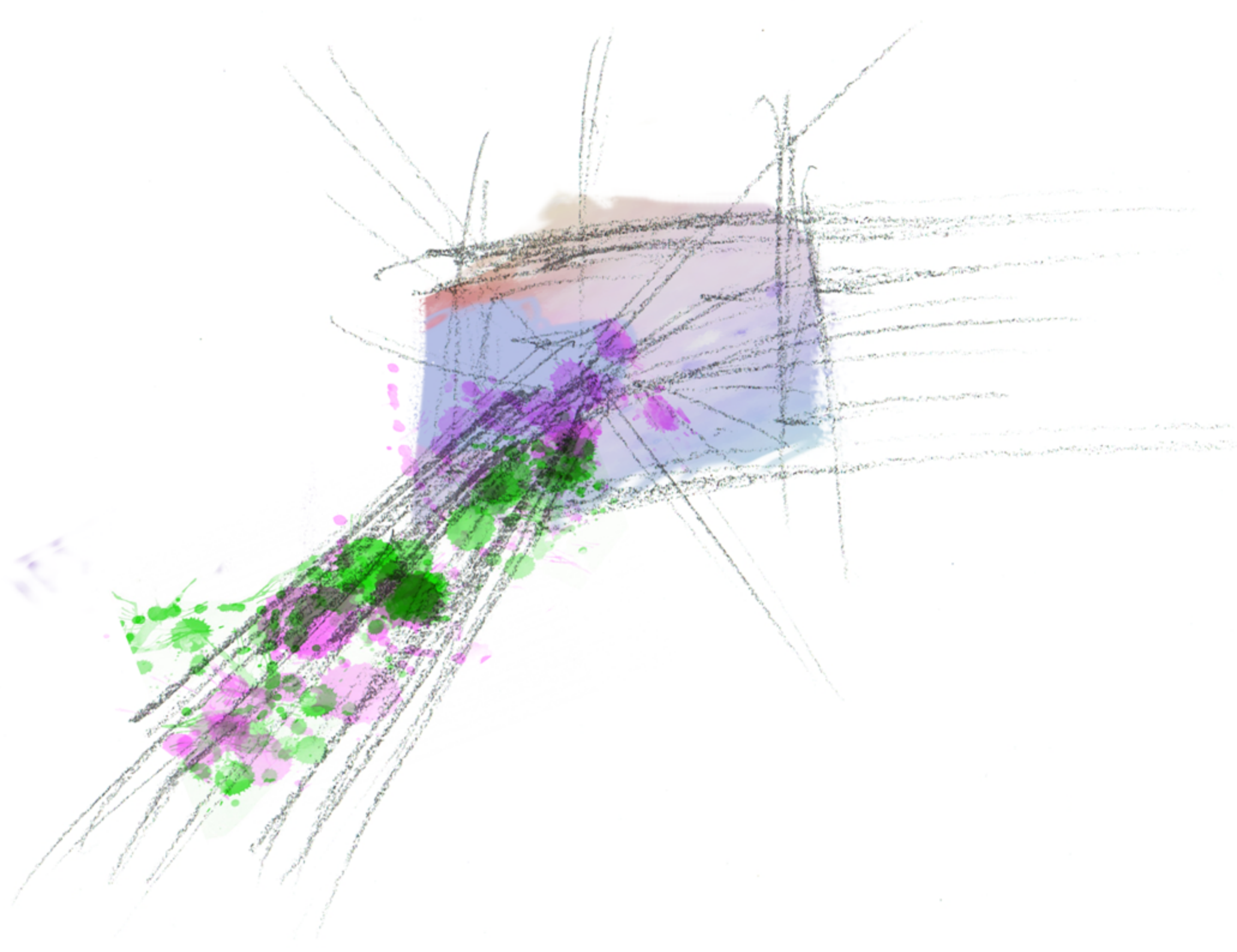

כמו לנסות לכתוב שיר

יהירות היא סוס שדוהר לכוון קיר
תאלף אותה, תשלט בחייה,
ותצליח לקבל עוד שביר
של שניה או שנים של חניה
ותמיד, הסוף יהיה מהיר.

זה כמו גל שמתרסק לתוך קיר
מהרגע שעלית עליו, איך תרד?
כבר מאחר מדי להיות זהיר
יש לך כמה רגעי תהלה
עד שבסוף זה יהיה מהיר.

זה לא כמו לנסות לכתב שיר,
זה לא כמו לנסות לכתב שיר,
זה לא כמו

חלקי חילוף של קוקייה

את

גלגל שנים נושם

מסובבת את הזמן

תחת רגליה של הקוקייה

משלחת אותה ללא זהירות

לנקר קריאות אהבה בכפר

כל שעה עגלה

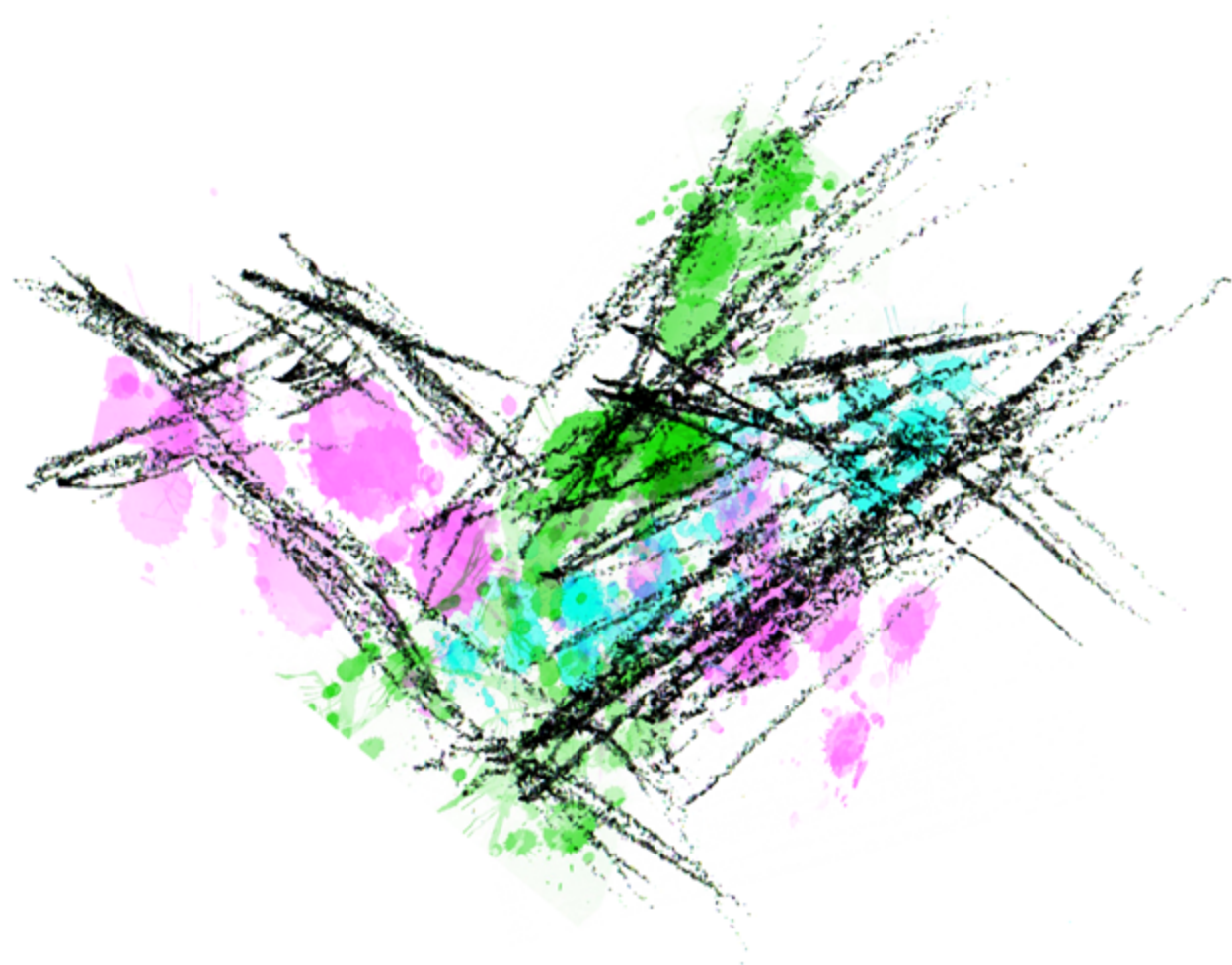
היא מצדה תגרגר במקור

ותקרא אליך: קוקי!

מי את?

שבשביל אהבה שיש בה אורלוגין

הופכת לחלקי חילוף משמשים?

עוד ערב שישי דועך לאטו, אני מול הטלוויזיה נרקבת. הבדידות הזאת מכרסמת בי עצם אחר עצם עד שלא נותר מה ללעוס. מאז שאני לבד אני בעיקר מתגעגעת לחיבוקים. עוטפים כאלה, מחממים, שסוגרים עליי כמו שמחזיקים ילד שמתפרע. הכול בי צועק ונקרע עד שבא חיבוק שמדביק את כל השטויות שלי בחזרה כך שהן לא יכולות להיזרק לכל כיוון.

בחצות עוד לא הצלחתי להירדם אז נכנסתי לחדר היצירה והתחלתי לתפור ולהכין. בהתחלה לא הבנתי מה אני מכינה ולאט-לאט זה תפס צורה חיבוקית. סיימתי לתפור ידיים מחבקות סגולות מלאות צמר גפן באמצע הלילה. חיזקתי את התפרים אחרי שהוספתי עוד קצת מילוי שיהיה יציב, והסתכלתי בדבר הזה שיצרתי. תהיתי איפה יהיה לי מקום בשבילו. מתברר שלו היה מקום בשבילי. הזזתי את הידיים כדי להיכנס ונשאבתי פנימה לתוך בד נעים ומרגיע שחיבק את כל הגוף שלי בלי לאפשר לי לזוז. לאט-לאט הנשימה שלי נרגעה ונרדמתי בתוך החיבוקית.

בלילה למחרת שוב לא נרדמתי והכנתי עוד חיבוקית, בצבע ירוק הפעם. כל לילה שלא הצלחתי לישון הכנתי עוד ועוד חיבוקיות מכל הבדים שהיו לי בחדר, והתחלתי למסור אותם לאנשים. במודעה היה כתוב: 'חיבוקיות למסירה ללא עלות בעבור אנשים בודדים'. חשבתי שכולם יתביישו ואף אחד לא יגיע, אבל טעיתי ובאו עשרות אנשים כבר בשבוע הראשון. התחלתי לתפור גם במהלך היום ו... זה כל מה שעשיתי בעצם.

לאט-לאט הרשתות התחילו להתמלא באנשים מצולמים מחייכים עם החיבוקית, ואפליקציות ההיכרויות החלו להתרוקן. אף אחד כבר לא הרגיש צורך בזוגיות כשיש את החיבוקית. בכל פעם שעלתה תחושת בדידות אנשים היו נכנסים לתוך החיבוקית ונעלמים בתוכה עד ששכחו את הבדידות שבחוץ.

התפטרתי מהעבודה והתחלתי למכור חיבוקיות לכל מי שהיה צריך במחיר סמלי לשם שמירת השפיות. אבל נראה היה שכולנו נכנסים לאט-לאט לעולם לא שפוי. השיא היה שמישהו רצה חיבוקית ולא נשאר לי בדים, אז הוא הלך לאשפז את עצמו. הוא לא היה מסוגל לחשוב על לעבור עוד לילה לבדו.

יום אחד החלטתי לארגן מסיבת חיבוקיות ונרשמו כמה אלפים. זה היה מדהים. כולנו רקדנו לצד החיבוקיות האישיות שלנו, ובצד הייתה עמדה למכירת חיבוקיות נוספות למי שאין לו. בחצות בדיוק נכנסה אישה גבוהה וחייכנית ללא חיבוקית. היא הסתכלה בכולנו כאילו אנחנו משוגעים והחזיקה מספריים ביד. האישה הזאת עברה בשקט בין כל החיבוקיות וגזרה אותן כך, וכל צמר הגפן נפל והתפזר. לאט-לאט הבנו שיש פה רוצחת חיבוקיות. כל אחד ניסה להגן על החיבוקית שלו אבל לא הצלחנו. האישה הגיעה אליי ואמרה לי שניסיתי לעשות טוב, אבל הדרך לגיהנום רצופה כוונות טובות. היא גזרה את החיבוקית שלי מהלב והלכה.

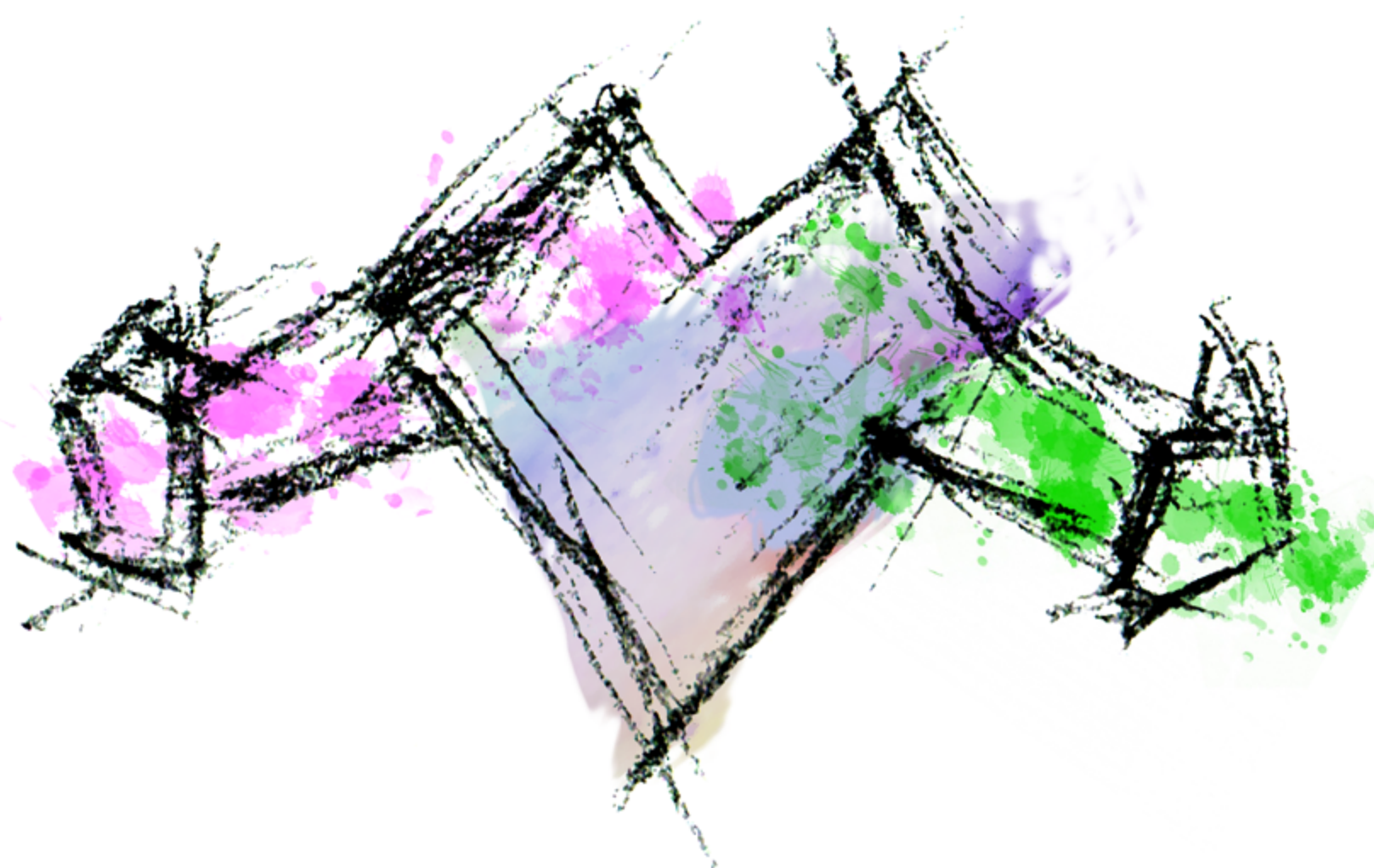

אף אחד לא העז לעצור אותה. היא יצאה מהמועדון בשקט צורם. אחרי כמה דקות שבהן
איש לא דיבר לקחתי את שאריות החיבוקית שלי והלכתי הביתה. התברר שאחריי כולם
לקחו את שאריות החיבוקית והלכו גם הם הביתה.

בימים שאחרי זה העולם עצר מלכת. כמו חופשה ללא תשלום בעבור כל המשק, איש לא
עבד, לא קנה, לא הסתובב, לא דיבר, לא כתב ברשתות כלום.

אני כתבתי בסופו של דבר בעמוד הרשמי של העסק שאני לא מתכוונת להכין יותר חיבוקיות
ושאני מחפשת את הדבר האמיתי עכשיו.

משחק של גנים

מדענים הכריזו,
שכלנו נהיה מאשרים בקרוב,
מן משחק בגנים שלא הבנתי.

הם יסירו כמה חסמים נפשיים
יצרו כמה תכונות אפי
של סובלנות, קבלת העצמי
והאחר. יודאו שהאפי יחפש
אפי ולא יסגור

כשהוא נוסע בליקה
ללא מכונן,

לתור פגנות נסתרות
עם פנסים כבויים

בעינים, שחושבות,
שהן יודעות

כל.

מדענים הכריזו,
שכלנו נהיה מאשרים בקרוב
אתמול כשחלמתי,
שחקת לי בגנים

והרגע הגיע.

דְּבָרִים

שְׁעָשׂוּ הַבְּדִיל.

נְשִׂיא שְׁהוֹשִׁיט יָד לְשָׁלוֹם בְּאֶרֶץ אוֹיֵב

אֲפִיפִיּוֹר שְׁסָרַב לְהַבְּדִיל בֵּין אֲהָבוֹת

הַשְּׂמֵלָה הַסְּגֻלָּה שְׁלִבְשֶׁת בְּמֵאֵי

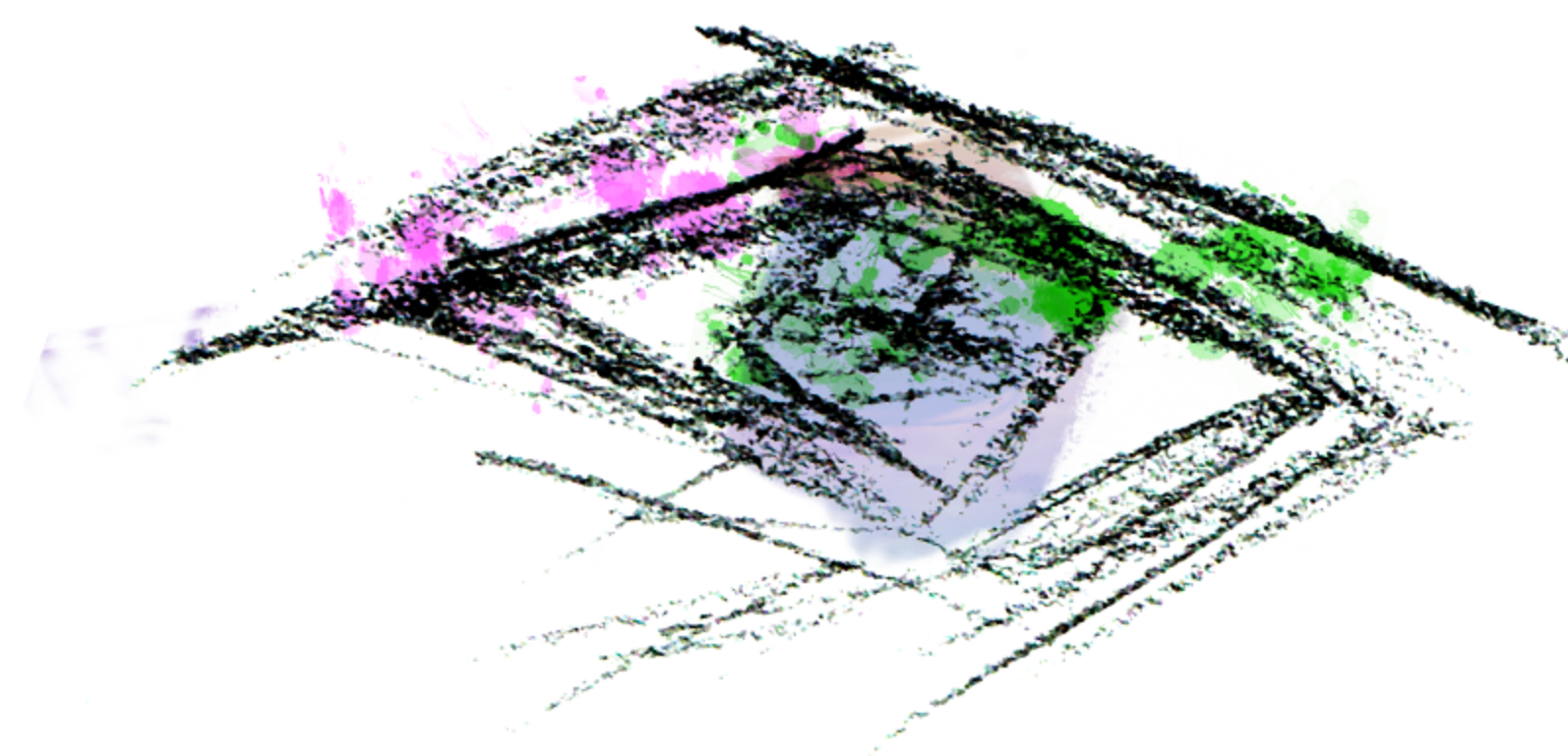
הַדְּמָעָה שְׁהַפְּתִיעָה וְנִסִּית לְהַסְתִּיר

כְּשֶׁדְּבָרָנוּ עַל כְּבוֹד הָאָדָם.

גַּם הַמְּצָאָת הַגְּלָגֶל

וּבְקוֹעַ הָאָטוֹם

אֲבַל יֵשׁ הַבְּדִיל.

מייסד: אלירן דיין
עורך אחראי: יאיר בן־חור
איורים ועיצוב גרפי: רובי גורדון

<http://motiv-magazine.co.il>

<http://facebook.com/motiv.magazine>

<http://bit.ly/motiv-youtube>

<http://instagram.com/motiv.magazine>

http://twitter.com/motiv_magazine

info@motiv-magazine.co.il

054-337-1373

[http://he.wikipedia.org/wiki/מוטיב \(כתב עת\)](http://he.wikipedia.org/wiki/מוטיב_(כתב_עת))

אנחנו מזמינים אתכם להשתתף בכתב העת שלנו.
הגיליון הבא של מוטיב יראה אור בעוד כחודש, ונושאו: שֶׁקֶר לָבֵן.

הם קטנים, חביבים, חיים איתנו ועוזרים לנו לחיות. הם השקרים הלבנים, שמטרתם היא נימוס והגנה מעלבון - ומי שטוען שהוא לא משתמש בהם, הוא כנראה שקרן גדול.

בגיליון זה נרצה לשמוע על שקרים לבנים כאלה. ספרו לנו איך לפעמים דווקא הסתרת האמת היא הבחירה הפחות גרועה, ספרו על הדילמות והמצבים הבעייתיים שמולידים את השקר הלבן, או על הרגע שבו הוא התגלה ועל החרטה עליו.

אתם מוזמנים לשלוח את יצירותיכם בנושא זה עד לתאריך 20/6/2020 לכתובת הדואר האלקטרוני:

info@motiv-magazine.co.il

נא לשלוח עד שלוש יצירות בלבד ליוצר - שירים מנוקדים וסיפורים קצרים עד 550 מילה.